Nr. DOK-3107 Teisminio proceso Nr. 2-24-3-01343-2019-4

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2022 m. birželio 15 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas),

susipažinusi su 2022 m. birželio 7 d. paduotu atsakovų S. G. ir M. G. kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 12 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. gegužės 12 d. nutartimi paliko nepakeistą Plungės apylinkės teismo 2022 m. vasario 7 d. sprendimą, kuriuo teismas nusprendė ieškinį tenkinti iš dalies ir priteisti ieškovams M. P., V. P. iš atsakovų 7740,58

Eur statybos darbų kokybės trūkumams šalinti, nuostolių atlyginimą ir permokėtą sumą.

Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad atsakovai atliko ieškovų įsigyto namo apdailos darbus. Teismas įvertino bylos įrodymus ir sprendė, kad atsakovai atliko netinkamos kokybės darbus, todėl apskaičiavo ir priteisė ieškovams sumą statybos darbų kokybės trūkumams šalinti, nuostolių atlyginimą ir permokėtą sumą. Dėl atsakovų priešieškinio reikalavimo priteisti iš ieškovų atlyginimą už papildomus darbus, apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad pagal sutartį dėl sutartų atlikti darbų 2019 m. kovo 12 d. buvo pateiktas atliktų darbų aktas ir nurodoma, kad sutartis buvo visiškai įvykdyta. Byloje nėra duomenų, kad dėl atsakovų priešieškinyje nurodytų darbų, kaip papildomų darbų, kainos ir kiekio šalys susitarė, ir ar atsakovai, kaip rangovai, informavo ir įspėjo ieškovus. Todėl teismas atmetė priešieškinį.

Kasaciniu skundu atsakovai prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 12 d. nutartį ir Plungės apylinkės teismo 2022 m. vasario 7 d. sprendimą, bei priimti naują sprendimą, kuriuo ieškinį atmesti, o atsakovų priešieškinį tenkinti – priteisti atsakovams iš ieškovų solidariai 4007,80 Eur.

Atsakovų kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrinda pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama neteisės klausimais angleritai bet varatinosio teisės klausimais siekinat, inc. kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama neteisės klausimais angleritai bet varatinosio teisės klausimais siekinat, inc. kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacijas pagrindai pag apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą

materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės

pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovų S. G. ir M. G. kasaciniame skunde išdėstyti tokie argumentai:

Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai taikė CK 6.662 straipsnio 1 dalį, reglamentuojančią atliktų darbų priėmimo įforminimą aktu ir šio akto teisinę reikšmę. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad užsakovas netenka teisės remtis atliktų darbų trūkumų faktu tuo atveju, jeigu darbų perdavimas ir priėmimas buvo tinkamas, t. y. atitinka visas sutarties ar įstatymų numatytas sutarties priemimo sąlygas. Net ir tinkamo darbų priemimo atveju nenurodžius trūkumų, užsakovas nepraranda teisės remtis trūkumų faktu, tiktai tada, jeigu trūkumai neakivaizdūs. Tokiais atvejais teismai turi analizuoti trūkumų pobūdį ir tik esant akivaizdžiam trūkumui taikyti CK 6.662 straipsnio 3 dalį. Svarbu ne tik nustatyti, ar atliktų darbų priėmimas-perdavimas buvo tinkamas, t. y. atitinkantis sutarties ar įstatymų nustatytas darbų priėmimo-perdavimo sąlygas, bet itin svarbu yra tai, ar statybos darbų trūkumai, dėl kurių kyla ginčas, galėjo būti nustatyti perduodant darbų rezultatą užsakovui, ar normaliai priimant darbus šie trūkumai negalėjo būti pastėbėti. Sios aplinkybės konstatavimas turi esminę reikšmę, sprendžiant rangovo (atsakovų) atsakomybės klausimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. sausio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-17/2007; 2007 m. spalio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-361/2007, 2010 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-469/2010, 2011 m. liepos 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-46 3-302/2011 ir kt.). Užsakovas gali trūkumų faktu remtis tik tuo atveju, jeigu darbų priemimo akte tie trūkumai buvo aptarti arba akte numatyta užsakovo teisė apie trūkumus pareikšti vėliau. Užsakovas, priėmęs darbą jo nepatikrinęs, netenka teisės remtis darbo trūkumų faktu, kurie galėjo būti nustatyti atsakingai priimant darbus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. gruodžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-575/2012). Byloje pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai neanalizavo ir neįvertino, ar namo statybos trūkumai yra akivaizdūs, apeliacinės instancijos teismas ne tik pažeidė įrodymų vertinimo taisykles, bet ir netaikė CK 6.662 straipsnio 3 dalies nuostatos, kad ieškovai neteko teisės remtis akivaizdžiais darbo trūkumo faktais, kuriuos jie galėjo nustatyti normaliai priimant darbą. Visi trūkumai buvo akivaizdūs, juos pastebėti nereikia jokių specialių žinių, įgūdžių ar prietaisų. Atsakingai priimant darbą ieškovai (užsakovai) galėjo ir turėjo pastebėti tai, kas jiems nepatiko, nes tai buvo akivaizdu, ir apie tai nurodyti akte. Užslėptų, paslėptų trūkumų išvis nebuvo. Bet, būdami nerūpestingi, ieškovai taip nepadarė, todėl neteko teisės remtis darbo trūkumų faktais. Todėl tiek pirmosios, tiek ir apeliacinės instancijos teismai tokioje situacijoje turėjo taikyti nustatytą CK 6.662 straipsnio 3 dalį, pripažinti, kad ieškovai neteko teisės remtis darbo trūkumų faktais ir ieškinį atmesti. Teismai sprendime ir nutartyje nenurodė, kokius

privalomus statybos normatyvinius aktus atsakovai pažeidė.

- 2. Remiantis ČK 6.665 štaipsnio 1 dalies 3 punktu užsakovai (ieškovai), pasirinkdami savo teisių gynimo būdą, gali pasirinkti reikalavimą iš rangovo (atsakovų) atlyginti trūkumų šalinimo išlaidas tik tada, jeigu užsakovo (ieškovų) teisė pašalinti trūkumus buvo nustatyta rangos sutartyje. Jeigu tokios teisės nebuvo nustatyta rangos sutartyje, tai teismas negali tenkinti tokį užsakovo (ieškovų) reikalavimą. Tokios ieškovų teisės pašalinti trūkumus nebuvo numatyta rangos sutartyje. Todėl ieškovai neįgijo teisės į trūkumų šalinimo išlaidas
- 3. Atsakovai nėra profesionalūs verslininkai, jie galėjo iš anksto nenumatyti kai kurių darbų, kurie buvo reikalingi tam, kad užbaigti namo statybą. Ieškovai neginčijo, kad tie papildomi darbai iš tikro buvo atlikti. Tie darbai nėra įrašyti į 2019-03-12 perdavimo-priėmimo aktą kaip atlikti. Tai reiškia, atsižvelgiant į tikruosius šalių ketinimus (valią), vertinant sutarties sąlygų tarpusavio ryšį, pagrindinės sutarties esmę, tikslą, jos sudarymo ir vykdymo aplinkybes, šalių derybų dėl sutarties sudarymo ir vykdymo pobūdį, šalių elgesį po pagrindinės sutarties sudarymo, tie darbai už 4007,80 Eur iš tikro buvo atlikti kaip papildomi darbai, už kuriuos ieškovai su atsakovais neatsiskaitė. Todėl teismai neteisingai sprendė nepriteisti atlyginimo už papildomus darbus.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Prie kasacinio skundo pridėta mokėjimo dokumento kopija apie 90 Eur žyminio mokesčio sumokėjimą. Sumokėtas nepakankamo dydžio žyminis mokestis. Kasaciniame skunde nurodyta, kad žyminis mokestis sumokėtas už priešieškiniu ginčijamą sumą. Tačiau nepaaiškinta, kodėl nesumokėta už priteistą ieškinio sumą. Visas žyminis mokestis sudaro 264,34 Eur (7740,58 Eur ginčijama priteista suma ieškinį tenkinus iš dalies + 4007,80 Eur netenkinto priešieškinio suma = 11 748,38 Eur x 3 proc. x 0,75 = 264,34 Eur).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims.

Grąžinti advokato Jurijaus Malinino kontoraiuž atsakovus S. G. ir M. G. 90 (devyniasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. birželio Į d. AB SEB banke mokėjimo nurodymu Nr. 1560.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Virgilijus Grabinskas